

On the Survival of Some Typical Gupta
Decorative Motifs on the Temples
of Purulia District, West Bengal

BY
D. K. CHAKRAVARTY

Gupta Age was marked by an unprecedented intellectual ferment and creative activities in all spheres of life and thought including art and letters. Literature, architecture and fine arts reached a high level of excellence to form a standard for later times. Gupta art presents a picture of "all that was graceful, elegant, sweet and noble in that culture", revealing a spirit of buoyancy typical of that period which also was found reflected on the artistic creations of that age. Gupta Age also ushered in an age of temple construction with subsequent regional ramifications. Elaborate ornamentation of the door-frames and pillars in contrast to the plain design of the rest of the shrine, division of the door-jambs into sakhas (vertical bands), decorated with patralata (scrolls), phullavalli (rosettes) and other motifs and the introduction of other decorative elements like the playful ganas or pramathas (dwarfs), mithunas (amorous couples) dvarapalas or pratihari (attending door-keepers) and a dvaralalata-bimba (a figure-relief in the middle of the lintel representing a significant aspect or associate of the enshrined deity) besides the figures of Ganga and Yamuna standing on their respective vahanas are the essential adjuncts of the temple architecture during the time of the Guptas. In the works of Kalidasa, who it is generally believed to have lived during the heyday of the Gupta period (c. 4th to 5th century A.D.), some of these decorative motifs have been described in detail which find striking corroborations from the extant architectural specimens of this period.

In a remote corner of the district of Purulia in the village of Kroshjuri (Kashipur P.S.) the information about the existence of the ruins of a Siva Temple (Siddhesvara Siva) and other ancient remains was first brought to the notice of the Directorate of Archaeology, West Bengal in the year 1964 by the District Authorities of Purulia. The site was subsequently explored by Sri P.C. Das Gupta, Director of Archaeology, which brought to light one of the most elaborately carved stone temples in the district of Purulia and which on stylistic grounds may be considered to be the earliest of the existing temples in this district. It is astonishing to note that no account of this temple appears in the old archaeological survey reports given by Beglar or Block and since then no other archaeologist has ever cared to visit this site until it was explored as stated above.

The temple of Siddhesvara Siva which was standing in a dilapidated condition has since been renovated by the local villagers under the enthusiastic leadership of Sri Nemai Lal Senapati, the Headmaster of the local school. In the reconstructed shrine the large linga of Siddhesvara Siva (Height 3' with an arghyapatti 3' in diameter) is now found to be installed. The original temple was perhaps erected on an artificial platform (jagati or upana) access to which is now obtained by a broad flight of steps recently reconstructed with bricks and sand-cement plaster. A few courses of the mouldings of the pabhaga portion of the temple is now discernible. Basically it is triratha in

plan with the usual complex indentations of base mouldings. The superstructure above perhaps representing the sikhara portion of the rekhadeul has since collapsed and in its place an odd looking dome-shaped cupola with the ayudha of the deity (Trisula) fixed over it is now adorning the shrine. The mutilated rampart lions carved out from bluish chlorite, some of which were found lying within the temple enclosure and some since refixed on the recently renovated construction, were perhaps fixed singly on the rahapagas of the gandi portion of the Sikhara. As crowning elements (mastaka) there are amalakas, the mutilated fragments of which were found strown here and there and some of these have since been refixed on the edges of the steps as decorative embellishments. The garbhagīha is square internally (7' 4" square).

... no inscribed objects or the architectural pieces now

To-day I visited the ancient Siddheswar Temple of Kroshjuri and was pleased to see the beautiful door-frames and other stone carvings. The style of the door-frame figures is reminiscent of Gupta style and the climbing figures are a motif - I have not seen in carvings from other parts of Bengal. The mouldings of what remains of the old Temple are also very intricate and attractive, evidently earlier than those of Deoli and Pakbirra, it is possible that this is the oldest Temple in Purulia District of which the Structure still remains in part and it is certainly of great importance for the History of Temple - including in Bengal. The large Linga is also unusual. The local people are to congratulated for appreciating the importance of these remains and for their attempt to preserve them, which deserves all possible support. It is good that in repairing the Temple, they have taken care not to disturb the ancient portions.

I am also most grateful for the help and hospitality given to me, which enabled me to take photographs and prepare a plan most conveniently,

Sd/- David Macutchion
Reader in Comparative Literature 24-1-1968
Jadavpur University
Calcutta-32.

I have become extremely delighted to visit the ruins of Kroshjuri, especially the temple of Shiva and the associated Shrine in the generous company of the Block Development Officer, Kashipur and Superintendent Sri D.K.Chakravorty and other members of the archaeological and local staff.

The stone sculptures and the ruins of Kroshjuri are really of outstanding importance and they throw an important light on the mediaeval art of Bengal and Eastern India.

The enthusiasm and sacrifice of Shri Nemai Lall Senapati and his supporters including Shri Mahadev Deogharia towards the conservations of these ancient treasures of art and archaeology are indeed praiseworthy. It appears to be our obligation to endeavour to protect these relics in the befitting manner which can bring out the genuine delights of learned visitors. Let the carved stone fragments and the other stone images and Decorative Panels fascinate Tourists to the forgotten treasures of history and art.

Sd/- P.C.Dasgupta
28-12-64
Director of Archaeology
Govt. of West Bengal
33, Chittaranjan Avenue, 1st Floor,
Calcutta-12.

କ୍ରୋଷ୍ଜୁରି (ଖୁବନିଶ୍ଚା ପ୍ରେସ୍) ଶ୍ରୀମତୀ ପଦମା - ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଏକଟି ବିଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀମତୀ ରଜତ ବିମ୍ବିନ୍ଦୁ । ଶ୍ରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଭିଭାବ ହୃଦୟର ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପାତ୍ର ଗାଁରେ ଯଥରେ ତୁ କିମ୍ବାଲାନ୍ତିର ପାତ୍ର ଯେ ଏକ ଅତୀତ ନିରାପ୍ତ ମଧ୍ୟାଯୁଦ୍ଧରେ, ଏହାର ଦେଖାନ୍ତରେ କରିବାରେ ଓ ଲାକ୍ଷ୍ୟବାହୀ ଅବଶ୍ୟକ ଏହା ହିରଣ୍ୟତ ଦୁର୍ମରତ୍ୟ ଓ ଅନୁଧ୍ୱାନିକ ପାତ୍ରଙ୍କିଳିତ କରେ । ଏହାରେ ଏହା ଅନେକରେ ଦେଖାନ୍ତର ତୁମର ମେହି- । ତୁ ବୈଦ୍ୟତର ରଂଗର ବାନ୍ଧନୀତିର ଉତ୍ସୁକ ଅନ୍ତରିକ୍ଷର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଏକ ଆଧୀନ ପାର୍ଵତୀ ମାନନ୍ଦିକ । ଏଥାମକାର ଉତ୍ସତିକରଣରେ ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଲାଭ ଯେତୁମାତ୍ର ଓ ତୁ ଏଥାପାଇଁମେ ତୁ ଏହାର ଓ ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାମର ପରିବର୍ତ୍ତନର ତୋ ବିଶ୍ୱାସକର । ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ (କାମାତ୍ମିତି ଧ୍ୟାନ) ଏହା ବ୍ୟାପକ କରୁଥିଲା ରହିଲା ।

ଶ୍ରୀ: ଶ୍ରୀ ପର୍ବତ ମାତ୍ର ମାତ୍ରିପ୍ରାଣ
ଅଧିକାରୀ, ଏ: ର: ଶାନ୍ତିତଙ୍କ ମନ୍ଦିରମେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଏହିକିମନ୍ଦିରରେ ପରିବାରରେ ଯାଇଲୁଛି

ପ୍ରଦୀପ କାନ୍ତେ/ ପାତ୍ରବିନ୍ଦୁ/ ଅନୁଯାୟୀ-ଶଳୀମାର୍ଗ ଉଚ୍ଚତର ବିଦ୍ୟାଲୟ

ମୁଖ୍ୟାନ୍ତିକର ପ୍ରାଚୀକ ଦିକ୍ ଅନ୍ଧାଶର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲା, ଆହୁତାକ୍ଷିତ ଓ
ପ୍ରାଚୀକାତିକରେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ, ଏକବେଳେ ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ ଶାକି ଏହି ଧ୍ୟାନ
ମାଧ୍ୟମରେ ବେଶକ୍ରେତା / ଉତ୍ସବ-ଅତୋକ୍ରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ୍ରମ ମନ୍ତ୍ରାତ୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ
ଦୂର ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱାସକାରୀ ବିଶ୍ୱାସକାରୀ, ଏହାତୁ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାଚୀକରାଯିବା,
ହାତିବନ୍ଦି ବିଜ୍ଞାନିକାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ, ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାନ, ବାଲୀମୁଖ,
ଅନୁମତି ଦିଲ୍ଲୀ ଦେଇ ବିଜ୍ଞାନ ଅର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାତୁ କୁବ୍ରିବ ବିଜ୍ଞାନାଥ
କ୍ଷେତ୍ର ତୁମ୍ହାର ଅଳ୍ପାଦ୍ଵିତୀୟ ଭାବ ଜ୍ଞାନ ଧେବାର ଦ୍ୟନି / ଅନ୍ତର ଅନ୍ତରେ
ମୁହାନ୍ତିରେ ଏକାଥା-କର୍ତ୍ତ୍ତୁର୍ଯ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ, ବାଜୁକୁଳ ଓ ଉତ୍ସବ ବିଶ୍ୱାସ
କାହାରେ ମୁହଁ କୁତ୍ତି ପ୍ରତିକାରୀ ପଦ୍ଧତି ଦେଇଛି ।

କୁଣ୍ଡଳିବ କାଳେର ଦିବାପତ୍ର ମହାନାମ କୋଣ୍ଡଳି ଶଙ୍କା-ବାହେ
କୁଳ ବ୍ୟାହେ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ / ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାନୀୟ ମାର୍ଗିକି ଏହି ଫ୍ରେଣ୍ଡାଶୁଦ୍ଧ
ଯାହାଁ କୋଣ୍ଡଳି ବନ୍ଦ / କୁଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତର୍ମାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ କବିତା ଉଚ୍ଚନ୍ତେ ରାଜିତିନୀତିଶାସନ
କାଳେଶ୍ଵର - ଏହି କୁଣ୍ଡଳାମ୍ବାଦ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ ଦେହ ମନ୍ଦେ ଯୋଗା ଥାଏ / କାଳେଶ୍ଵର
କୁଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତର୍ମାନୀୟ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ ମାର୍ଗିକିତିଶାସନ,
ରାଜିତିନୀତିଶାସନ, ଲୋକଙ୍କ କବିତା, ପ୍ରକୃତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଶର୍ମ କୁଣ୍ଡଳ ମହିନୀଶୁଦ୍ଧ,
କାଳେଶ୍ଵର, ଲୋକଙ୍କ କବିତା ଓ ପ୍ରକୃତାଙ୍କ / କଣାରିଜଣାନ୍ତିର ଏହି କବିତା
କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ ହାତୁଁ ଯେଉଁଳେଇ କିମ୍ବାଶୁଦ୍ଧ କାମ କରିବାକୁ ପାଇରେବୁନ୍ତି / ଅନ୍ୟରା
ଏହିଶୁଦ୍ଧ ଫ୍ରେଣ୍ଡାଶୁଦ୍ଧ ହାତୁଁ-ଶରୀରର କବିତାକ ତୁମର ପିଲ୍ଲାଶୁଦ୍ଧ ହାତୁଁ ୨୦୧୮୪

ଶ୍ରୀରାଧକ୍ଷେତ୍ରରେଣୁ କାନାରାହା ପିଲାଧୂ- ଫର୍ମାନାଳାଶ୍ରୀଯ ଦିଇଲୁ ହ'ନ୍ତା
କାବରାହୀ ହୋକ୍ରାନ୍ତି କାବରୈପୁର ଓ ତୁଁମୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦୂରରସ
ରାଜ୍ଞୀ କୈରାକ୍ରନ୍ତା । ଅଶବ୍ଦ ଅଗ୍ରନ୍ତାନେଇ ଚକ୍ରବାହି ଏହିରୁ ଆବିଦି ରାଜ୍ଯ
ଅନ୍ତରେ ହାବରାହୀ ଗୋଲାହାରାହୀ ପାଇଲାରଙ୍ଗ କୈରାକ୍ରନ୍ତା ।
ଅରକ୍ଷାକୁ କାବରାହୀ କାବରାହୀରୁଥା କାବରାହୀରୁଥା ଅରକ୍ଷାଲେ ଗୋଲାହାରଙ୍ଗ
ରାଜ୍ଞୀ କୈରାକ୍ରନ୍ତା । କାବରାହୀରୁଥା ଅଶ୍ରୁରାତି ହୃଦୟରୁଥା କାବରାହୀରୁଥା
କାବରାହୀରୁଥା ବ୍ୟାହା ପାରିଛି ।

ହୁମଣେ ପ୍ରକାଶ କେତେ କବା ପ୍ରାୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରକାଳୀ ଦିଶିଲେ ଚାହୁଁଥିଲେ
ତେବେ ମୁଣ୍ଡ-ପୁରୁଷ ପିଲାକାରିକାର୍ତ୍ତି ଲୋକଙ୍କାଙ୍କୁ - ଭାବରୁ ଉପରେ ଅଛି
ଅନ୍ତରେ ଉତ୍ତେସାରି ୧୯୨୫ ଅବରୁଦ୍ଧିବ / ଅବ ଅମ୍ଭାର ହୃଦ୍ୟରେ ଦୂରୁଷ /
ହୀର୍ଘ୍ୟକେ କବରଦିଶୁଦ୍ୱୟ ଶୂତ ଉଗ୍ରଦୂତ ଓ କାନ୍ତାରିଜିଲ ହାରିବାର୍ତ୍ତିରେ
ଦୁଇମା କବାର କରୁ ଆହୁତିରେ ତାହିଁ ଖେଳୁଥିଲା ଲିପି ପାଇସ୍ ଅନ୍ତରେ
ଜୋଗା ଜୀବ, କେତେ ଜୀବି ଓ ଯଶିରୀର୍ଥ ଅର୍ପା ଅଶୀଯା କୋଳନ କାହିଁର ପାଇଁବା
ଅନ୍ତରୁ କୁଣ୍ଡିଶୁଳୋ ପିଲାକାରିକାର୍ତ୍ତି ଦେଖି ଓ ଆହୁତ ଉରଦ୍ଧମୁଁ ପୁରୁଷରୁ
କୁଣ୍ଡିଶୁଳ ଓ ଅରତାରମ୍ଭରେ କରିଲା ଆତିକୁଣ୍ଡିଶୁଳ ଲିପି କିମ୍ବା ଥରୁ / କୁଣ୍ଡିଶୁଳ
ଅତେବେ ହୀର୍ଘ୍ୟକେ କାନ୍ତାରିଜିଲ ରାଜ୍ୟନିର୍ମାଣି - କିମ୍ବା ୧୯୨୫ ରୁହୁରୁ
ଯେତେ କାନ୍ତାରମ୍ଭର ରାଜ୍ୟବାନି କାନ୍ତାରମ୍ଭର କରିଲେ ଅବହୁରୁ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟରୁ ଓ ରାଜ୍ୟରିକ ୮୦-୨୦ ଲୋକଙ୍କାଙ୍କୁ ଏହି
କାନ୍ତାରମ୍ଭର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାନ୍ତାରମ୍ଭର / ତେବେ କାନ୍ତାରମ୍ଭର ରୁକ୍ତିରେ ଏହି କାନ୍ତାରମ୍ଭର ଏହି
କାନ୍ତାରମ୍ଭର ଏହି କାନ୍ତାରମ୍ଭର ଏହି

କ୍ଷାକୁର୍ମିଙ୍କ ରଖନେ କେବଳ ୧୯୫୩ ଖାତାର ଦାତାଙ୍କରଙ୍କରା ପାଇଲା
କେବେଳ ଛୋଟିରେ ୧୯୫୩ ଅଠେ । କିମ୍ବା ଗାନ୍ଧିଜୀରେ ପ୍ରଥମାନ୍ତରେ ଗାନ୍ଧିଜୀରେ କୁହାଗାନ୍ଧି
ଅନ୍ତରେ ୧୯୫୩ ଆବଶ୍ୟକର କୁହାକ ମାତ୍ରରେ କିମ୍ବା କାଳୀରେ କୁହାଗାନ୍ଧି । ଏହି
କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ତରେ ହାତ୍-ରେଣ୍ଡେ ଏକଥିଲେ ପୁରୋ ଶକ୍ତିର କୁହାଗାନ୍ଧି
ଦିଲ୍ଲୀ ନିର୍ମିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ କୁହାଗାନ୍ଧିର କାଳାବ୍ଦୀ । ଅର୍ଥାତ୍ କାଳାବ୍ଦୀ
ରୁଥ କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ମାତ୍ରରେ କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ମଧ୍ୟ କାଳାବ୍ଦୀ କୁହାଗାନ୍ଧିର ପରିଦ୍ରିତ
କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ରାଜ୍ୟରେ । ଏହି ଅନ୍ତରେ ୧୯୫୩ କୁହାଗାନ୍ଧିର କାଳାବ୍ଦୀ ଶକ୍ତିର
କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ଏକଥିଲେ ୧୩ । ୧୩ ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟରେ ଅନ୍ତରେ ରିଶ୍ଵରଜିନିରାଜରେ
କୁହାଗାନ୍ଧିରେ ସିଲୋମାନ ଆହେ । କାଳାବ୍ଦୀ ରାଜ୍ୟରେ କୁହାଗାନ୍ଧିରେ

କଣ୍ଠରୁ ମଳେ ରାଧି, ତର ମରେଇ ଦେଖିଲୁଆ ଗୋହରଜୈନାଳ ।

ଅମ୍ବାରୁ ପ୍ରିସ୍ଟର କ୍ଲୁବରୁ ହେବ ଏଥିର ଅନ୍ତରେ ବିଳାର ପ୍ରକାଶ
ବ୍ୟାପ ଆବଶ୍ୟକ / ଦେଖି-

২. ১৯৬৪ তে মুসলিম প্রকাশনা এবং ডিপ্লোমাটিক প্রকাশনা দ্বারা প্রকাশিত হয়েছে।

ପାର୍ବତୀ ଦୂର୍ଲ୍ଲଭ, ଅଶ୍ଵକମୁଖ ଯୋଗୀଙ୍କୁ, ହୃଦୟରେ ରେଣ୍ଡିଟ୍ ରେଣ୍ଡିଟ୍ ଓ
ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ରେଣ୍ଡିଟ୍ କେବଳ କଷାତ କାହାର ଘାନ୍ତ ରେଣ୍ଡିଟ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାକାରକ କଷାତ୍
ଏଥିରୁ ରେଣ୍ଡିଟ୍ ଏଥିରୁ ରେଣ୍ଡିଟ୍ । ଏହି ଦେଶରେ କଷାତ ପୁରୁଷ ଅନେକ
କୁଣ୍ଡଳ ମୁଗରୁନ ଥାଏଇନ - "The style of the doorframe.

figures is reminiscent of Gupta style and the climbing figures are a motif - I have not seen in carvings from other parts of Bengal." (ଦେଖିଲୁଛାମ୍ବନ୍ଧୁ ପରିମାଣ ଏଥିର କୋଣାକ୍ଷତିରେ
ବ୍ୟକ୍ତିଗତି ହେଉଛି କିମ୍ବା ।

ଏହାର ଶ୍ରୀମତୀ କୁମାରି ପାତ୍ରା କାନ୍ଦିଲାଟିଏ ନିଜର ଅରହା
କେବେଳମୁଣ୍ଡିଲେ ଧ୍ୟାନକୁଳ ଅତିକୃତ କିମ୍ବା ରତ୍ନମାଳା ପାତ୍ରା ଅତିକୃତ
ଏହାର କୁଳର ସମ୍ମାନକାରୀ ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା

ମାନ୍ୟରେ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହାତାବଦୀ ୩ ଜୁନ୍ ୧୯୫୫ ଗନ୍ଧିଦେ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ
ଏକ ନିର୍ମଳ ଅନୁଭବରେ ୩ ଅକ୍ଟୋବର୍ଡର ମାଝରୁ ଥିଲା । ୧୯୪୪ ଶିଖିତେ
କାଶିମ୍ବୁ ମହାରାଜାରେ ଶାଶ୍ଵତ କଲ୍ପନାମହାରାଜାଙ୍କ ବିରେ ଦେଇ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
କାଶିମ୍ବୁରେ ମାନ୍ୟମହାରାଜା ହୀନ୍ତି ଓ ମହାରାଜାଙ୍କ ଜର୍ବାଇରେ ଶାହ୍ରୂର ଛାନ୍ଦୋଳ
ଦେଉଥିଲୁ ସଞ୍ଜାକ୍ଷତିତ ଦିନ । ଅନ୍ୟ ରାଜାର ନିର୍ମାଣ ତାଙ୍କ ବ୍ୟାନକରନ କାହାର
ନାମରେ ଅର୍ପିଗଲାକୁ ଏକାକିନ୍ତାର ରାତାବଦୀର କାମରିତାଙ୍କ ତୁଳା ରମାଲ
ବରତାଙ୍କ ଦିନ । ଭୁବନେ ମୁଗଳାତ୍ମକରେ ଗଣ୍ଯ । ତା କୁର୍ମାକାଳୀନାରେ
ବିଶ୍ଵାସ କୈବି ପରେ କୌଣ୍ଡରେ ହୋଇ ଗୈଥିଲା କୁର୍ମାପିତାର କୁର୍ମାକର୍ତ୍ତର
ଦେଶୀ ରାତାବଦୀର ଅର୍ପିଗଲାକୁ ଏକ ଅନ୍ତରକାଳୀନ ଦେଶୀ
ତମ୍ଭୁକୁ ଗିଲା । କିମ୍ବା ପ୍ରାଚୀର ମାନ୍ୟରେ କୁର୍ମାକର୍ତ୍ତର କମରାଟିଲା - ତା
ରମେଶକର ରାତାବଦୀର ଅନ୍ତରକାଳୀନ ଅନୁମାନ କରିବାକାବ୍ୟାପକ ।

ନାହାରୁକୁ ପିଲାଖି ଦିଲାଳା କିମ୍ବା ଲେଖିଗାନ୍ତି ହାତରେ ଅନ୍ତରୂପ ଚିତ୍ର
ଓ ପାନିରୁକୁ କରୁଥିଲାଟି ଖାଲୀରେ ଦୂରା ଲିପି ଏବଂ ଅଧିକ ପିଲାଖି କିମ୍ବା
କେତୋଟା ହାତରୁକୁ ଦାନିପରୁକୁ ଲାଗିଥିଲାନ୍ତି ଡାକ୍ତର କିମ୍ବା ଶ୍ଵାସ
କ୍ରିପ୍ତ କିମ୍ବା ଚରଣକିମ୍ବା ଶ୍ଵାସ ଓ କେତୋଟା କିମ୍ବା ଦୂରେ ଜଳାଯାଇ